

OSIGURANJE

PETI DEO

PREDAVANJA

ZA

II KOLOKVIJUM

DALJA ULAGANJA SREDSTAVA OD **ŽIVOTNOG OSIGURANJA U SVETU**

❖ ŽIVOTNO OSIGURANJE – OBLIK NACIONALNE ŠTEDNJE

- Životno osiguranje je u svim zemljama postalo oblik nacionalne štednje, koje se polako povlači iz bankarskog posla.
- Životno osiguranje u industrijski razvijenim zemljama učestvovalo je u 2005. godini sa 58% u ukupnim premijama osiguranja na svetskom tržištu.
- U zemljama u razvoju učestvuje sa 60% u odnosu na neživotna osiguranja i sa tendencijom daljeg rasta.
- Najveće učešće u svetskoj premiji životnog osiguranja, od skoro 2.000 milijardi USD, ima Evropa sa 38%, Azija i Severna Amerika sa po 29% itd.
- Po glavi stanovnika , za životno osiguranje najviše se izdvaja u Japanu, oko 3.000 USD, Severna Amerika i Kanada 1.753 USD u Evropi 912 USD.
- Podaci o izdvajanju za životno osiguranje u zemljama u tranziciji govore o preusmeravanju štednje prema ovoj vrsti osiguranja koja je u porastu.

❖ DALJA ULAGANJA SREDSTAVA OD ŽIVOTNOG OSIGURANJA U SVETU

- U skoro svim zemljama se ovom vidu štednje danas, daju posebne olakšice i podsticaj, a omogućava se ulaganje sredstava pre svega u kapitalne investicije u infrastrukturu (autoputevi, aerodromi, luke, itd), ili državne obveznice koje obezbeđuju sigurnost i likvidnost organizacija za životno osiguranje ali i njihovu visoku profitabilnost.

➤ OBVEZNICE

- Kao dugoročne hartije od vrednosti, predstavljaju najzastupljeniji oblik finansijske aktive u svetu u koji osiguravajuće kompanije ulažu sredstva životnog osiguranja.

➤ AKCIJE

- Predstavljaju rizičniji oblik ulaganja od obveznica i pored mogućih dobrih finansijskih efekata.

➤ HIPOTEKARNI ZAJMOVI

- Zauzimaju značajno mesto u ulaganjima osiguravača koji mogu otkupiti hipotekarni zajam od banaka ili hipotekarne obveznice koje emituju banke na osnovu odobrenog hipotekarnog zajma ili drugog načina za refinansiranje kredita.

➤ ZAJMOVI

- Zajmovi koje odobravaju osiguravači života odnose se na zajmove državi i njenim organima, bankama, kompanijama i zajmove na osnovu polisa životnog osiguranja.

➤ NEKRETNINE

- Nekretnine su takođe dobro ulaganje sredstava životnog osiguranja jer obezbeđuju manju rizičnost, ulaganja su obezbeđena od inflacije, a mogu donositi i rentu kao dodatni prihod.

❖ **BUDUĆNOST OSIGURANJA U SRBIJI**

- Osiguranje je izloženo tako visokom nivou konkurencije kakvo do sada ni u bankarstvu ni u osiguranju nije postojalo.
- Na tržištu će ostati samo oni koji se budu brzo prilagođavali svetskim tokovima, menjajući sopstveni rad i razvoj u smeru progresa u oblasti finansijskih usluga koje pružaju, što je suština bankarstva i osiguranja.
- Značaj ovog velikog pravnog poduhvata je i u tome što je Srbija donela jedini svoj Građanski zakonik davne 1884. godine, koji je bio u upotrebi sto godina.
- Ugovor o osiguranju će biti detaljno regulisan i usaglašen sa svetskim kretanjima, posebno sa propisima EU.

❖ **NOVI ZAKON O OSIGURANJU (2014)**

- Poslednjih nekoliko godina oblast osiguranja u Srbiji je pretrpela značajne promene. Nivo tržišne discipline se povećao i investitori sa stranim kapitalom su ušli na tržište. Štaviše, uvedene su nove usluge u osiguranju i povećan je nivo zaštite korisnika.
- Novi Zakon o osiguranju ("**Novi Zakon o osiguranju**") je donet krajem 2014. godine i počće da se primenjuje od juna 2015. godine, izuzev određenih odredbi koje će početi da se primenjuju nakon što Srbija pristupi Svetskoj trgovinskoj organizaciji ("**STO**") /EU.
- Prema Novom Zakonu o osiguranju, društvo za osiguranje može da bude osnovano od strane jednog pravnog ili fizičkog lica, nasuprot zahtevu iz starog zakona da to budu dva lica. Novi Zakon o osiguranju uvodi nove oblike životnog i neživotnog osiguranja i sada dozvoljava društvima koja su se do sad bavila poslovima kako životnog tako i neživotnog osiguranja da i dalje nude ove usluge zajedno u Srbiji, pod uslovom da ispunjavaju određene regulatorne uslove. Novoosnovana društva za osiguranje ne mogu istovremeno obavljati i poslove životnih i poslove neživotnih osiguranja.

- Pozicija društava za posredovanje u osiguranju i agenata osiguranja je blago liberalizovana. U skladu sa Novim Zakonom o osiguranju, agent osiguranja može da obavlja svoje dužnosti za više od jednog društva za osiguranje, dok društva za posredovanje u osiguranju i agenti osiguranja mogu sada u određenom broju slučajeva da obavljaju poslovne aktivnosti bez saglasnosti Narodne banke Srbije ("**NBS**") na osnovu ugovora sa društvom za osiguranje i pod uslovom da su odgovarajući uslovi ispunjeni. Dalje, osim banaka koje imaju dozvolu za rad u Srbiji, davaoci finansijskog lizinga i javni poštanski operater sa odobrenjem NBS sada mogu da obavljaju aktivnosti agenata za osiguranje.

- Novi Zakon o osiguranju sadrži minimum zahteva za kapitalom iz EU Direktive II o sposobnosti plaćanja koja nameće apsolutni minimum kapitala za društva za osiguranje i reosiguranje. Međutim, zahtevi za kapitalom i sposobnošću plaćanja nisu zasnovani na riziku i iz tog razloga nisu u skladu sa standardima nametnutim Direktivom. Novi Zakon o osiguranju nameće i detaljne mere za čuvanje podataka i pojačava nadzornu funkciju Narodne banke Srbije.
- Stranim društvima za osiguranje, društvima za posredovanje u osiguranju i agencijama biće dozvoljeno da posluju u Srbiji posredstvom predstavništva koje mora imati dozvolu od strane NBS, ali samo nakon isteka perioda od četiri godine nakon što Srbija pristupi STO. Međutim, ogranci društava za reosiguranje koji se nalaze u Srbiji moći će da zatraže dobijanje poslovne dozvole od momenta kada Srbija pristupi STO.

❖ Dodatne izmene

- Krajem 2014. godine, NBS je donela i dva podzakonska akta – o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja društava za osiguranje i statističkim izveštajima za društva za osiguranje. Svrha ovih podzakonskih akata je harmonizacija sa zakonima o računovodstvu i reviziji, kao i harmonizacija sa relevantnim EU standardima. U istom periodu Vlada Republike Srbije je propisala novu minimalnu sumu osiguranja za osiguranje od odgovornosti trećih lica u saobraćaju.